

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Document de ședință

A7-0114/2014

17.2.2014

RAPORT

referitor la taxele pentru copierea privată
(2013/2114(INI))

Comisia pentru afaceri juridice

Raportoare: Françoise Castex

PR_INI

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	3
REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE	10

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la taxele pentru copierea privată (2013/2114(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională¹,
- având în vedere propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizări online pe piața internă (COM(2012)0372), precum și evaluarea de impact care însoțește această propunere,
- având în vedere articolele 4, 6, 114 și 118 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),
- având în vedere hotărârile Curții de Justiție a Uniunii Europene, mai ales din 21 octombrie 2010 în cauza C-467/08, Padawan /SGAE [2010] Rep. p. I-10055, din 16 iunie 2011 în cauza C-462/09, Stichting de Thuiskopie/Opus Supplies Deutschland GmbH și alții [2011] Rep. p. I-05331, din 9 februarie 2012 în cauza C-277/10, Martin Luksan/Petrus van der Let (nepublicată încă), din 27 iunie 2013 în cauzele conexe C-457/11 – C-460/11, VG Wort/Kyocera Mita și alții (nepublicate încă) și din 11 iulie 2013 în cauza C-521/11, Austro Mechana/Amazon (nepublicată încă),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 24 mai 2011 intitulată „O piață unică pentru drepturile de proprietate intelectuală: Stimularea creativității și inovației pentru a oferi Europei creștere economică, locuri de muncă de calitate și produse și servicii de primă clasă” (COM (2011)0287),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 18 decembrie 2012 privind conținutul creativ online pe piața unică (COM(2012)0789),
- având în vedere recomandările lui António Vitorino din 31 ianuarie 2013 în urma procesului de mediere în ceea ce privește taxele pentru copierea privată și reprografie,
- având în vedere documentul de lucru al Comisiei pentru afaceri juridice intitulat „Drepturi de autor în sectorul muzical și audiovizual”, aprobat la 29 iunie 2011,
- având în vedere articolul 48 din Regulamentul său de procedură,
- având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri juridice (A7-0114/2014),

A. întrucât cultura și creativitatea constituie fundamentul identității europene, trecute și

¹ JO L 167, 22.6.2001, p. 10.

prezente, și vor juca un rol vital în dezvoltarea economică și socială viitoare a Uniunii Europene;

- B. întrucât cultura și creația artistică reprezintă o parte integrantă a economiei digitale, iar expresia conținutului cultural de înaltă calitate și de masă se bazează pe egalitatea accesului la creșterea digitală a Europei, și întrucât consultările arată că piața digitală europeană nu și-a îndeplinit încă promisiunile privind o distribuire eficientă, remunerarea echitabilă a creatorilor și distribuirea corectă și eficientă a veniturilor în sectorul cultural în general, iar găsirea unor soluții la aceste probleme presupune o acțiune la nivelul Uniunii;
- C. întrucât tranziția la mediul digital are un impact enorm asupra modului în care sunt exprimate, distribuite și dezvoltate identitățile culturale și întrucât reducerea barierelor în calea participării și apariția unor noi canale de distribuție facilitează accesul la operele de creație și la cultură, favorizând circulația, descoperirea și redescoperirea culturii și a creațiilor artistice din întreaga lume și asigurând oportunități pentru creatori și artiști; întrucât oportunitățile de piață pentru noi servicii și societăți s-au mărit astfel extrem de mult;
- D. întrucât dreptul autorilor la protecția operelor lor de creație și la o remunerare echitabilă a activității de creație trebuie să existe și în epoca digitală;
- E. întrucât copierea privată digitală a căpătat o mare importanță economică ca urmare a progresului tehnic și a utilizării internetului și a tehnologiei de tip cloud computing și întrucât sistemul existent de taxe pentru copierea privată nu ține seama într-o măsură suficient de mare de evoluțiile din epoca digitală; întrucât, în prezent, nu există încă un model alternativ în acest domeniu, care să garanteze compensații echitabile pentru titularii de drepturi și, în același timp, să permită copierea privată; întrucât trebuie, totuși, să aibă loc o dezbatere în vederea actualizării mecanismului de copiere privată, pentru a se spori eficacitatea acestuia și a se ține seama într-o mai mare măsură de progresele tehnologice;
- F. întrucât Directiva Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizări online pe piața internă, care a fost adoptată de Parlamentul European și de Consiliu la 4 februarie 2014, confirmă faptul că la gestionarea drepturilor de autor trebuie să se acorde o atenție deosebită transparenței fluxului de plăți colectate, distribuite și plătite titularilor de drepturi de către societățile de gestiune colectivă, inclusiv pentru copierea privată;
- G. întrucât Directiva 2001/29/CE permite statelor membre să prevadă o excepție de la dreptul de reproducere pentru anumite tipuri de reproduceri ale materialelor audio, vizuale și audiovizuale pentru uz personal sau o limitare a acestui drept, însoțită de o compensație echitabilă, și permite consumatorilor, în țările care au pus în aplicare această limitare, să își copieze în mod liber și ori de câte ori doresc colecțiile muzicale și audiovizuale de pe un suport sau material multimedia pe altul, fără a trebui să ceară permisiunea titularilor drepturilor de autor, cu condiția ca această copiere să fie destinată unui uz privat; întrucât orice taxe trebuie calculate pe baza posibilelor prejudicii cauzate titularilor de drepturi prin actul de copiere privată;

- H. întrucât valoarea totală a taxelor pentru copierea privată colectate în 23 din cele 28 de state membre ale Uniunii Europene a crescut de peste trei ori de la intrarea în vigoare a Directivei 2001/29/CE și reprezintă, în prezent, peste 600 de milioane EUR, potrivit estimărilor Comisiei Europene, și întrucât această sumă reprezintă o valoare considerabilă pentru artiști;
- I. întrucât, pentru producătorii și importatorii de suporturi și materiale de înregistrare tradiționale și digitale, aceste taxe reprezintă doar o mică parte a cifrei lor de afaceri - estimată la un total de peste 1 000 miliarde EUR;
- J. întrucât, în cazul unui număr mare de terminale mobile, există teoretic posibilitatea copierii pentru uz personal, aceste terminale nefiind totuși folosite în acest scop; solicită, prin urmare, purtarea de discuții pe termen lung pentru a găsi o abordare mai eficientă și mai actuală, care să nu se bazeze neapărat pe o taxă fixă pentru dispozitive;
- K. întrucât compararea prețurilor materialelor vândute de o țară care aplică taxe și cele ale materialelor vândute de o țară care nu aplică taxe indică faptul că taxa pentru copierea în scopuri private nu are un impact semnificativ asupra prețului produselor;
- L. întrucât, de la intrarea în vigoare a Directivei 2001/29/CE, s-au înregistrat, la nivel național și european, numeroase acțiuni în justiție, inițiate de către producătorii și importatorii de suporturi și echipamente de înregistrare tradiționale și digitale ;
- M. întrucât Directiva 2001/29 și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene nu impun statelor membre să garanteze titularilor de drepturi plățirea directă a întregii sume rezultate din taxele pentru copierea privată și întrucât statele membre dispun de o marjă largă de apreciere pentru a decide ca o parte a acestei compensații să fie furnizată indirect;
- N. întrucât taxele pentru copierea privată sunt plătite de consumatori atunci când cumpără suportul sau serviciile de înregistrare sau stocare și întrucât consumatorii au, prin urmare, dreptul de a cunoaște existența și valoarea acestor taxe; întrucât valoarea taxelor pentru copierea privată ar trebui să reflecte utilizarea efectivă a acestor echipamente și servicii în scopul copierii private de materiale audio, vizuale și audiovizuale;
- O. întrucât prețurile pentru suporturi și materiale nu variază în funcție de nivelurile diferite de taxe pentru copierea privată aplicate în Uniune și întrucât eliminarea taxelor pentru copierea privată în Spania în 2012 nu a avut niciun impact asupra prețurilor pentru suporturile și materiale;
- P. întrucât există diferențe mari între diferitele modele și rate de colectare a taxelor pentru copierea privată, inclusiv în ceea ce privește consecințele acestora asupra consumatorilor și a pieței unice; întrucât ar trebui creat un cadru european care să garanteze un nivel ridicat de transparență în beneficiul titularilor de drepturi, al producătorilor și importatorilor de echipamente, al consumatorilor, precum și al prestatorilor de servicii din întreaga Uniune și întrucât, pentru ca în era digitală și a pieței interne să se mențină echilibrele din cadrul sistemului, ar trebui să se modernizeze mecanismele de taxare în numeroase state membre și să se creeze un cadru european care să garanteze condiții echivalente pentru titularii de drepturi, consumatori, producători și importatorii de echipamente, precum și pentru furnizorii de servicii din întreaga Uniune;

- Q. întrucât mecanismele de exonerare și de rambursare pentru uzul profesional instituite în statele membre trebuie să fie eficiente; întrucât, în anumite state membre, aceste mecanisme sunt necesare și întrucât deciziile judecătorești adoptate în unele state membre nu sunt întotdeauna aplicate;
- R. întrucât, în cazul accesului la operele on-line și al vânzării acestora, practicile de acordare a licențelor sunt complementare sistemului de taxe pentru copierea privată;
- S. întrucât procesul clasic de copiere este înlocuit, mai ales în domeniul digital, de așa-numitele modele de difuzare în flux (streaming), în cazul cărora nu se înregistrează nicio copie a operei protejate de drepturile de autor pe terminalul utilizatorului, și întrucât, prin urmare, ar trebui preferate, mai ales în aceste cazuri, modelele de acordare a unei licențe,

Un sistem corect ce trebuie modernizat și armonizat

1. reamintește că sectorul cultural asigură 5 milioane de locuri de muncă în UE și 2,6 % din PIB-ul UE, fiind unul dintre principalele motoare ale creșterii europene și o sursă de locuri de muncă noi care nu pot fi delocalizate, precum și faptul că acest sector stimulează inovarea și este un mijloc eficient de combatere a recesiunii actuale;
2. reamintește faptul că legislația în materie de drepturi de autor ar trebui să asigure un echilibru între interesele, inter alia, ale creatorilor și ale consumatorilor; consideră, în acest context, că toți consumatorii europeni ar trebui să aibă dreptul de a efectua copii private după conținuturi achiziționate în mod legal;
3. solicită, așadar, Comisiei să prezinte o propunere legislativă de revizuire a Directivei 2001/29/CE privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională, inclusiv o dispoziție privind armonizarea integrală a excepțiilor și limitărilor referitoare, printre altele, la copierea privată;
4. subliniază faptul că regimul actual al drepturilor de autor este unul fragmentat, care necesită reforme în vederea facilitării accesului la conținuturi culturale și creative și a creșterii circulației globale a acestora, astfel încât artiștii, creatorii, consumatorii, întreprinderile și populația să beneficieze de evoluțiile din domeniul digital, de noile canale de distribuție, de noile modele de afaceri și de alte oportunități, în special în perioadele de austeritate bugetară;
5. ia act de faptul că, în prezent, taxele pentru copierea privată constituie o sursă de venit cu importanță variabilă pentru diferitele categorii de titulari de drepturi, iar importanța acestora diferă semnificativ de la un stat membru la altul;
6. consideră că sistemul de copiere privată este un sistem corect și care echilibrează excepția de copiere pentru uz personal cu dreptul la compensații echitabile pentru titularii de drepturi, precum și că acesta este un sistem ce s-ar cuveni păstrat, în special în cazurile în care titularii de drepturi nu sunt în măsură să obțină o licență directă pentru dreptul de reproducere pe mai multe dispozitive; consideră că, pe termen scurt, nu există nicio alternativă la acest sistem echilibrat; subliniază, totuși, că, pe termen lung, trebuie organizate dezbateri în vederea evaluării permanente a sistemului de copiere privată în lumina evoluțiilor pieței și ale domeniului digital și a comportamentului consumatorilor,

și, dacă este posibil, în vederea analizării posibilelor alternative care ar permite atingerea obiectivului de asigurare a unui echilibru între excepția în ceea ce privește copierea de către consumatori și compensarea creatorilor;

7. subliniază că discrepanțele foarte mari dintre sistemele naționale de colectare de taxe, în special în ceea ce privește tipurile de produse supuse taxării și nivelul acestor taxe pot distorsiona concurența și da naștere la „forum shopping” în cadrul pieței interne;
8. invită statele membre și Comisia Europeană să realizeze un studiu cu privire la elementele esențiale ale copierii private, îndeosebi cu privire la o definiție comună, la conceptul de „compensații echitabile”, care, în prezent, nu este explicit reglementat de Directiva 2001/29/CE, și la conceptul de „prejudiciu” adus autorului prin reproducerea neautorizată a operei sale pentru uz privat; îndeamnă Comisia să găsească un compromis în ceea ce privește produsele care ar trebui să facă obiectul unei taxe și să stabilească criteriile comune pentru modalitățile de negociere a ratelor aplicabile pentru copierea privată în vederea punerii în aplicare a unui sistem transparent, echitabil și uniform pentru consumatori și creatori;

Pentru o procedură unică de colectare a taxelor, o mai bună vizibilitate în rândul consumatorilor și proceduri de rambursare mai eficiente

9. consideră că taxele pentru copierea privată ar trebui aplicate tuturor materialelor și suporturilor utilizate pentru capacități de înregistrare și de stocare în scopuri private atunci când actele de copiere privată aduc prejudicii creatorilor;
10. subliniază faptul că ar trebui definit în mod clar conceptul de copii pentru uz privat pentru toate dispozitivele, precum și că trebuie garantat accesul utilizatorului la conținutul protejat prin drepturi de autor pe toate suporturile media, pe baza unei singure taxe pentru copiere; solicită respectarea mecanismelor deja existente în statele membre, precum excepțiile și scutirile de la plata taxelor și posibilitatea aplicării acestora în paralel pe piață;
11. consideră ca taxele pentru copierea privată trebuie colectate la nivel de producători sau importatori; constată că transferul acestei taxe la nivelul distribuitorilor ar genera o sarcină administrativă excesivă pentru întreprinderile mici și mijlocii de distribuție și organizațiile de gestiune colectivă a drepturilor de autor;
12. recomandă, în cazul tranzacțiilor transfrontaliere, colectarea taxelor pentru copierea privată în statul membru în care își are reședința utilizatorul final care a cumpărat produsul, în conformitate cu hotărârea luată în cauza C-462/09 (Opus), menționată mai sus.
13. consideră, prin urmare, că, pentru a împiedica orice formă de plată dublă în cazul tranzacțiilor transfrontaliere, taxele pentru copierea privată a unui anumit produs ar trebui să poată fi percepute doar o singură dată, de către o organizație de gestiune colectivă dintr-un stat membru, și că taxele plătite în mod necuvenit într-un stat membru altul decât cel al utilizatorului final ar trebui rambursate;
14. consideră că statele membre în care se percep taxe ar trebui să simplifice și să armonizeze

valoarea acestor taxe;

15. invită statele membre să simplifice, prin consultare cu toate părțile interesate, procedurile de stabilire a taxelor astfel încât să garanteze echitatea și obiectivitatea;
16. insistă ca rolul sistemului de copiere privată în remunerarea artiștilor și difuzarea culturală să devină mai vizibil pentru consumatori; îndeamnă statele membre și titularii de drepturi să lanseze campanii „pozitive”, care să pună în evidență beneficiile aduse de taxele pentru copierea privată;
17. consideră că trebuie informați consumatorii cu privire la valoarea, scopul și utilizarea taxelor pe care le plătesc; îndeamnă, prin urmare, Comisia și statele membre să se angajeze într-un dialog cu producătorii, importatorii, comercianții cu amănuntul și asociațiile de consumatori pentru a garanta că aceste informații se află în mod clar la dispoziția consumatorilor;
18. îndeamnă statele membre să adopte reglementări transparente pentru exonerările în cazul utilizărilor profesionale, pentru a se asigura că acestea sunt exceptate, inclusiv în practică, de la plata taxelor pentru copierea privată în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene;
19. invită statele membre să garanteze că nu trebuie plătite taxe pentru copierea privată în cazul în care suporturile sunt utilizate pentru uz profesional și că diferitele mecanisme de rambursare a taxelor achitate pentru utilizatorii profesionali sunt înlocuite cu sisteme care garantează faptul că acești utilizatori nu au obligația de a plăti taxa de la bun început;

Transparență la nivelul alocării veniturilor

20. salută directiva privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe, recent adoptată de Parlament și de Consiliu, care pledează pentru o mai mare transparență a fluxurilor de plăți colectate, distribuite și plătite titularilor de drepturi de către societățile de gestiune colectivă, în special prin publicarea unui raport anual privind transparența, care să includă o secțiune specială referitoare la utilizarea sumelor colectate în scopuri sociale și culturale;
21. invită statele membre să asigure o mai mare transparență în alocarea sumelor provenite din taxele pentru copierea privată;
22. invită statele membre să se asigure că cel puțin 25 % din sumele provenite din plățile pentru copierea privată sunt folosite pentru a sprijini creația, artele spectacolului și activitățile de producție aferente;
23. invită statele membre să publice rapoarte privind aceste alocări de sume într-un format deschis și cu date care pot fi interpretate;
24. încurajează organizatorii de evenimente culturale și spectacole, care beneficiază de finanțare din taxele pentru copierea privată, să sensibilizeze publicul lor țintă cu privire la acest lucru prin intermediul unei publicități suplimentare;

Măsuri tehnice de protecție

25. subliniază că exonerarea privind copierea privată oferă cetățenilor dreptul să își copieze liber colecțiile muzicale și audiovizuale de pe un suport sau material multimedia pe altul, fără a cere permisiunea titularilor drepturilor de autor, cu condiția ca această copiere să fie destinată uzului privat;
26. subliniază că, mai ales în epoca digitală, este necesară autorizarea aplicării măsurilor tehnice de protecție pentru a restabili echilibrul între libertatea de a copia în scopuri private și drepturile exclusive de autor;
27. subliniază faptul că măsurile tehnice de protecție nu trebuie să împiedice realizarea de copii de către consumatori sau remunerarea echitabilă a titularilor de drepturi pentru copierea privată;

Licențe

28. constată că, în pofida unui acces oficial la operele de creație, continuă descărcarea, stocarea și copierea privată a acestora; consideră, prin urmare, că existența unui sistem de taxare a copierii private continuă să fie utilă în mediul online; subliniază, totuși, că ar trebui să se prefere întotdeauna acordarea de licențe modelelor care aduc beneficii tuturor titularilor de drepturi de proprietate dacă nu sunt permise niciun fel de copii pe dispozitive și suporturi ale operei care face obiectul drepturilor de autor;
29. subliniază că domeniul de aplicare a excepției pentru copierea privată include anumite servicii online, printre care și anumite servicii de cloud computing;

Noi modele de afaceri în mediul digital

30. invită Comisia să evalueze impactul asupra sistemului copierii private al serviciilor de cloud computing pentru înregistrarea și stocarea privată a operelor protejate pentru a determina dacă aceste copii private ale operelor protejate ar trebui luate în considerare în cadrul mecanismelor de compensare pentru copii private și, dacă da, modalitatea în care ar trebui să se facă acest lucru;

o

o o

31. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	11.2.2014
Rezultatul votului final	+ : 15 - : 5 0 : 3
Membri titulari prezenți la votul final	Raffaele Baldassarre, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sajjad Karim, Klaus-Heiner Lehne, Antonio López-Istúriz White, Antonio Masip Hidalgo, Alajos Mészáros, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Alexandra Thein, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka
Membri supleanți prezenți la votul final	Eva Lichtenberger, Angelika Niebler, József Szájer, Axel Voss
Membri supleanți [articolul 187 alineatul (2)] prezenți la votul final	Sylvie Guillaume, Jan Mulder, Jaroslav Paška